

บทที่ 1 บทนำ

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองได้ส่งผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังการประกาศใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งกำหนดให้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นโดยองค์กรในท้องถิ่นสามารถพึงตนเองและตัดสินใจในการของท้องถิ่นได้ พัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ (สุเมธ แสงนิมนานว, น.ป.ป. : 1) เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของรัฐ การกระจายอำนาจรวมถึงการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานในการให้บริการสาธารณะไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยส่งเสริมนบทบาทและอำนาจหน้าที่ให้มีอิสระในการจัดการบริหารท้องถิ่นตนเอง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548 : 1) ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานและการให้บริการสาธารณะของรัฐมีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้

องค์ประกอบสำคัญของการหนึ่งของการพัฒนาระบบประชาธิปไตย คือการกระจายอำนาจทางการเมืองการปกครอง (Decentralization) เพื่อที่จะส่งเสริมให้เกิดการเป็นอิสระของระบบย่อย (Subsystem Autonomy) อันนำไปสู่การตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อการกระจายอำนาจ คือสัญลักษณ์ของความมีประสิทธิภาพ (สมบัติ ชำรังสกุวงศ์, 2537 : 299) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาระบบประชาธิปไตย เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้อย่างกว้างขวาง และรู้จักปกครองตนเอง (Local Self-government) อันสอดคล้องกับแนวคิดประชาธิปไตยที่ถือการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งนี้เพื่อการปกครองที่เป็นไปโดยประชาชนในท้องถิ่นโดยมีอำนาจในการปกครองตนเองนั้น ย่อมที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ทั้งในด้านการรับรู้ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด และแนวทางการพัฒนา ซึ่งถือได้ว่าเป็นการแบ่งเบาภาระการบริหารงานของรัฐบาลส่วนกลางหรือรัฐบาลส่วนภูมิภาคโดยตรงได้อีกทางหนึ่ง ด้วยเหตุดังกล่าว�ั้นรัฐจึงมิอาจปฏิเสธการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นได้เลย ดังนั้นสิ่งสำคัญที่ต้องได้รับการพิจารณาเป็นอย่างมากเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นคือการที่ท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง อันเป็นหลักการสำคัญของการปกครองในระบบประชาธิปไตย

ในการบริหารงานของภาครัฐนั้นการวางแผนถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งประเทศไทยนำเครื่องมือดังกล่าวมาใช้ในการบริหารจัดการงานภาครัฐเป็นเวลากว่าสี่ศตวรรษ โดยสิ่งสำคัญของการวางแผนนั้นคือเพื่อที่จะให้มีแผนในการบริหารประเทศ ซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้เป็นระบบ ระเบียบ และมีการวิเคราะห์จากความเข้าใจของสภาพแวดล้อม รวมถึงมีการสรุหาทางเลือกที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการเร่งรัดพัฒนาสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละแผน (อุทิศ ขาวເຊີຍ, 2546 : 1-3) การวางแผนในระดับเทคโนโลยีเป็นการวางแผนครอบในการสนับสนุนการบริหารงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการสาธารณะเพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัว ทั่วถึง และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงมิใช่เป็นเพียงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น ดังนั้นแผนพัฒนาเทคโนโลยี จึงเป็นสิ่งสำคัญที่มีบทบาทต่อการส่งเสริมการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน อีกทั้งยังเป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต (วิรัช วิรัชนิภารรณ, 2546 : 50) แต่กระนั้นต้องอยู่บนฐานความต้องการของประชาชน

การที่ประเทศไทยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เรื่องการถ่ายโอนอำนาจส่วนกลางสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2541 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการวางแผนพัฒนาโดยจัดทำยุทธศาสตร์ การพัฒนาและแผนพัฒนา 3 ปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นและการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวม เพื่อให้เป็นไปตามเจตนากรมน์และความต้องการของประชาชนในการกำหนดแผนพัฒนาเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับความเจริญเติบโตของชุมชนและสภาพสังคม โดยมุ่งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตเพื่อสนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงอันส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีทิศทาง (กองวิชาการและแผนงานเทคโนโลยี 2545 : 1)

นอกจากนี้ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การจัดการเชิงพื้นที่ในมิติใหม่ ด้วยพลังชุมชน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบในการพัฒนา แก้ไขปัญหา และนำปัญหามาวิเคราะห์ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งนับว่าชุมชนเป็นกลไกสำคัญที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ อันนำไปสู่การปฏิบัติและการแก้ไขปัญหาของชุมชนต่อไป อีกทั้งแนวคิดของแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้ให้ความสำคัญต่อการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในสังคม (Collaborative Effort) ภายใต้หลักการที่สำคัญคือการร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมพัฒนาตามบทบาทและความรับผิดชอบของแต่ละภาคี รวมทั้งเป็นเครือข่ายร่วมผลักดันการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา และร่วมติดตามผลอย่างต่อเนื่อง (พนัส ลิมະເສດຍ, 2548 : 75-79) โดยเน้นการมีบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาซึ่งให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการวิจัย

และพัฒนาเพื่อสะท้อนต่อความต้องการของชุมชน ซึ่งในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการจัดสรตรทรัพยากรในการลงทุนด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและเชื่อมโยง สนับสนุนกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในท้องถิ่นอย่างครบวงจร รวมทั้งพัฒนาศักยภาพและทัศนคติของผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาโดยการยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) ดังนั้นการวางแผนพัฒนาของเทศบาลจึงเป็นการกำหนดทิศทางในอนาคตบนพื้นฐานที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชนในชุมชนอย่างแท้จริง

เทศบาลทุกแห่งต้องเร่งกำหนดจุดมุ่งหมายหรือทิศทางการพัฒนาของตนอย่างชัดเจน โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการพัฒนาอย่างเป็นระบบครอบคลุมการกิจกรรมพัฒนาในทุกๆ ด้าน ดังนั้นแผนพัฒนาเทศบาลถือเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการสนับสนุนเทศบาลในการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการของท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา ซึ่งช่วยให้การกำหนดแผนงาน โครงการของเทศบาลมีทิศทางที่สอดคล้องจุดมุ่งหมายร่วมกัน ซึ่งนอกจากทำให้ความต้องการได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสมแล้ว ยังเป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การวิจัยนี้ได้นำเทศบาลเมืองบ้านพรูมาเป็นกรณีศึกษา เนื่องจากเทศบาลเมืองบ้านพรู มีการเปลี่ยนแปลงการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ดังในอดีตที่พบร่องรอยของบ้านพรู มีสถานภาพเป็นสุขาภิบาลบ้านพรู ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศยกฐานะ เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2508 ต่อมาในปีพ.ศ. 2530 กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้สุขาภิบาลบ้านพรู มีนัยอ้างເගອเป็นที่ปรึกษา โดยเป็นสุขาภิบาลแรกของ 14 จังหวัดภาคใต้ และเป็น 1 ใน 18 แห่งที่ได้รับการยกฐานะให้มีประชานกรรมการสุขาภิบาลมาจากการเลือกตั้ง และการเติบโตของทางบ้านพรูยังดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งได้มีการยกฐานะจากสุขาภิบาลบ้านพรูเป็นเทศบาล ตำบลบ้านพรู ตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งชุมชนในตำบลบ้านพรู อ้างເගອหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2536 มีขนาดพื้นที่ประมาณ 12.5 ตารางกิโลเมตร และได้ยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองบ้านพรู เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2545 มีพื้นที่ประมาณ 17.9 ตารางกิโลเมตร (เทศบาลเมืองบ้านพรู, ม.ป.ป.) ภายในระยะเวลา 9 ปี จากเทศบาลตำบลได้ยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ซึ่งในปีพ.ศ. 2546 ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 34,116 บาท/คน/ปี (กองสวัสดิการสังคมเทศบาลเมืองบ้านพรู, 2546) และปีพ.ศ. 2548 รายได้เฉลี่ยต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น 44,030 บาท/คน/ปี (กองสวัสดิการสังคมเทศบาลเมืองบ้านพรู, 2548) ซึ่งเห็นได้ว่ารายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชาชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.5 ภายในระยะเวลา 2 ปี และในรอบระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา พบร่องรอยของบ้านพรู เมื่อวันที่ 2539 มีจำนวนประชากร 14,933 คน และในปีพ.ศ. 2549 (ณ เดือนมิถุนายน 2549) มีจำนวนประชากร 18,936 คน (งานทะเบียนราชภัฏเทศบาล

เมืองบ้านพรุ, 2549) อัตราการเพิ่มจำนวนประชากรร้อยละ 21.1 อีกทั้งภัยหลังได้มีการจัดตั้งชุมชนเพิ่มขึ้นและกำหนดแนวเขตชุมชนใหม่ ซึ่งจากเดิมมีจำนวนชุมชน 10 ชุมชน แต่เนื่องจากบ้านชุมชนมีจำนวนประชากรที่แตกต่างกันมาก ทางเทศบาลจึงได้ทำการจัดตั้งและแบ่งแนวเขตชุมชนใหม่ โดยคำนึงถึงจำนวนประชากรในชุมชน ดังนั้นเทศบาลเมืองบ้านพรุจึงได้แบ่งชุมชนออกเป็น 14 ชุมชน แสดงดังภาพประกอบ 1

แผนที่แสดงเขตชุมชนเทศบาลเมืองบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ประกอบ 1 แผนที่แสดงเขตชุมชนเทศบาลเมืองบ้านพรุ

จากการเจริญเติบโตของทางเทคโนโลยีเมืองบ้านพรุนั้น ทำให้เรื่องของการวางแผนอย่างเป็นระบบมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง นั่นคือการมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่สามารถรองรับต่อการเจริญเติบโตและการขยายตัวในอนาคต โดยพิจารณาจากความติดเทื้อนและความต้องการของประชาชน ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญต่อกระบวนการตัดสินใจของฝ่ายการเมืองในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการบริหารงาน ซึ่งถ้าหากทางเทคโนโลยีเมืองบ้านพรุสามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนได้ก็จะทำให้ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนต่อไป

ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยมีแนวคิดในการศึกษาเรื่องแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีเมืองบ้านพรุกับความต้องการของประชาชนอันเป็นไปตามแนวคิดของแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ที่เน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อสะท้อนถึงปัญหาและความต้องการของชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้ผลการศึกษาเป็นแนวทางท่องเที่ยวที่มีประโยชน์ต่อการปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามากที่สุดทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและวางแผนรูปแบบในการพัฒนาภายใต้บริบทของชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนในการพัฒนาเทคโนโลยีเมืองบ้านพรุ
2. เพื่อวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาเทคโนโลยีเมืองบ้านพรุตามปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านบทบาท ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ และปัจจัยด้านการย้ายถิ่นฐาน
3. เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีเมืองบ้านพรุ กับความต้องการของประชาชน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการในยุทธศาสตร์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับแรก
2. ประชาชนมีความแตกต่างทางด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านบทบาท ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ และปัจจัยด้านการย้ายถิ่นฐานมีความต้องการในการพัฒนาเทคโนโลยีเมืองบ้านพรุ แตกต่างกัน
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีเมืองบ้านพรุมีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงความต้องการของประชาชนในการวางแผนการพัฒนาเทศบาลเมืองบ้านพรุ
2. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของความต้องการของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลเมืองบ้านพรุ ตามปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านบทบาท ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ และปัจจัยด้านการย้ายถิ่นฐาน
3. ทำให้ทราบถึงระดับความสอดคล้องของยุทธศาสตร์กับความต้องการของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลเมืองบ้านพรุ
4. เสนอแนะแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสำหรับเทศบาลเมืองบ้านพรุ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความสอดคล้องของยุทธศาสตร์กับความต้องการของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลเมืองบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จากการพิจารณาผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เป็นตัวแทนประชาชน 14 ชุมชน มีตัวแปรสำคัญ 7 ด้าน ดังนี้

1.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

1.2 การส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.3 การพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาอาชีพ

1.4 การส่งเสริมและพัฒนาการสาธารณสุข คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

1.5 การรักษาความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

1.6 การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว

1.7 การเมือง การปกครอง ตามหลักการบริหารจัดการที่ดี

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1.1 ประชาชนผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองบ้านพรุจาก 6,256

ครัวเรือน ใน 14 ชุมชน

2.1.2 คณะผู้บริหารเทศบาลเมืองบ้านพรุ ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล และหัวหน้าส่วนราชการ

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ผู้วิจัยกำหนดหน่วยในการสุ่มตัวอย่างคือระดับครัวเรือนใน 14 ชุมชน ซึ่งมีทั้งหมด 6,256 ครัวเรือน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ระดับครัวเรือนโดยใช้สูตร Yamane' (Yamane', 1970 : 580-581 อ้างถึงในประคอง กรณสูตร, 2538 : 10-11) คำนวณได้ 375.96 ตัวอย่าง ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้มีจำนวน 376 ตัวอย่าง จากจำนวนนี้ทำการสุ่มตัวอย่างกระจาย เป็นสัดส่วนเท่ากัน โดยในแต่ละชุมชนผู้วิจัยใช้ตัวอย่าง 27 ตัวอย่าง ใช้เป็นสัดส่วนเดียวกัน เนื่องจากจำนวนครัวเรือนของเทศบาลเมืองบ้านพรุมีขนาดใกล้เคียงกัน ดังนั้นในที่นี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 378 ตัวอย่าง

2.2.2 คณะผู้บริหารเทศบาล ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล หัวหน้าส่วนราชการ ได้แก่ นายกเทศมนตรี 1 ท่าน รองนายกเทศมนตรี 3 ท่าน ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี 2 ท่าน เลขาธุการ 1 ท่าน ปลัดเทศบาล 1 ท่าน รองปลัดเทศบาล 1 ท่าน หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล 1 ท่าน ผู้อำนวยการกอง 6 ท่าน และหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน 1 ท่าน รวมจำนวน 17 ท่าน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้เป็นกรณีศึกษาคือพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

4. ขอบเขตด้านตัวแปร

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรเพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการวิจัยนี้ ดังนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

- 4.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ศาสนา อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพหลัก
- 4.1.2 ปัจจัยด้านบทบาท คือตำแหน่งในชุมชน
- 4.1.3 ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ ได้แก่ ชุมชนและลักษณะชุมชน
- 4.1.4 ปัจจัยด้านการย้ายถิ่นฐาน ได้แก่ ภูมิลำเนาเดิมและระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน

4.2 ตัวแปรตาม คือความต้องการของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลเมืองบ้านพรุ ประกอบด้วย

4.2.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

4.2.2 การส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.2.3 การพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาอาชีพ

4.2.4 การส่งเสริมและพัฒนาการบริการสาธารณสุข คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม

4.2.5 การรักษาความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

4.2.6 การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว

4.2.7 การเมือง การปกครอง ตามหลักการบริหารจัดการที่ดี